

Sayı: 2024/1445-BU
Konu: Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin uygulaması ve KDV matrahına dahil unsurlarda yaşanan sorunlar hk.

13 Mart 2024

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: a) Genel Müdürlüğünüzün 12.06.2017 tarih ve 25713879 sayılı Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin uygulaması (Beyanname Düzeltme) konulu yazısı
b) Gümrük Müşavir Derneklerinin Genel Müdürlüğünüze muhatap 20.12.2023 tarihli gecikme zammının KDV matrahına dahil edilmesi konulu yazısı

İlgi (a)'da kayıtlı Gümrük Kanununun 241'inci maddesinin uygulaması (Beyanname Düzeltme) konulu yazınızda Gümrük İdarelerinde yaşanan bir olay örnek gösterilerek; bu durumlarda 12.06.2016 tarih 425-A/12 sayılı Cevaplı Raporla ilgili olarak verilen 12.12.2016/21001969 tarih/sayı talimat dikkate alınarak, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesinin uygulamasında her bir kalemin esas alınması yerine beyannamenin kendisinin esas alınmasının uygun olacağı, uygulamada birlikteliğin sağlanması ve genel bir talimat olarak uygulamaya konulması amacıyla konunun yeniden tetkiki ile yapılacak işlemin bildirilmesi hususları ifade edilmiştir.

Üyelerimizden gelen vaki taleplerden, konuya ilişkin Gümrük İdarelerinde farklı uygulamalar yapıldığı ilgede kayıtlı yazınız uygulamasının değişik yorumlanması nedeniyle, sonradan kontrol denetim dönemi kapsamında firma adına tescilli ithalat beyannameleri ve ekleri ile muhasebe hesaplarının karşılıklı tetkiki neticesinde; firma adına tescilli muhtelif tarih ve sayılı ithalat beyannamelerinde eksik beyan edildiği tespit edilen ve firma tarafından da mutabık olunan yurt içi giderlere ilişkin olarak söz konusu giderlerin ithalatta KDV matrahına dahil olması gerektiği ve eksik tahsil edilen Katma Değer Vergisinin 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu 'nun 48'inci maddesi uyarınca tahsili, vergi ve farkı ile ilgili olarak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu 'nun 51'inci maddesi 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesinde belirtilen cezası ile birlikte tahsilinin sağlanması gerektiğinin talimatlandırılması üzerine 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu' nun 48. ve 51'inci maddeleri ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 193/3, 197, 198, 234/1-b maddeleri uyarınca Ek Tahakkuk ve Ceza Kararı düzenlenmiştir.

İstanbul Havalimanı Gümrük Müdürlüğü tarafından düzenlenen konu ceza kararında ardiye farkından kaynaklanan muhtelif beyannameler için sonradan yapılan kontrolde idare tarafından toplam 6028,02TL KDV farkı ortaya çıktığından bahisle bu vergi ve buna bağlı 3 kat ceza tahakkuk ettirilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Ancak, söz konusu beyannamelerin çoklu kalem olduğu için beher kaleme KDV tahakkukları ayrı ayrı dağıtılma cihetine gidilmiş ve beher kalem bazında kalemlerde oluşan vergi farkları her kaleme ayrı ayrı tahakkuk ettirilmiştir. Ardından her kalemin 3 kat ceza tutarının usulsüzlük cezası olarak belirlenen tutardan az olmasından bahisle her kaleme usulsüzlük tutarı kadar ceza tahakkuk ettirilmesi yoluna gidilerek, Toplam 36 121,26 TL ceza uygulanmıştır. Söz konusu orantısız, hatalı uygulandığı düşünülen ceza mağduriyet yaratmıştır.

Gümrük İdarelerinde sıkça rastlanan uygulaması tartışma konusu yaratan söz konusu hususun çözümü için ilgi (a)'da kayıtlı yazınızdan hareketle çok kalemlerli bir beyanname, beyanname için öngörülecek 241'inci maddeye ilişkin cezanın her bir kalemine mi yoksa yalnızca beyannameye mi uygulanacağı hususuna açıklık getirilmesi yerinde olacaktır.

Diğer taraftan; ilgi (b)'de kayıtlı Genel Müdürlüğüne muhatap ortak yazımız ile ilgili çözüm bekleyen husus henüz netleşmemiştir. Söz konusu ortak yazıda, Gelir İdaresi Başkanlığının (GİB) 20.10.2023

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

tarif ve 87100 sayılı yazılarında özetle, ithalatta KDV matrahına dahil olup, zamanında tahsil edilmeyen vergiler üzerinden hesaplanan ilave tutarların da ithalatta KDV matrahını etkilemekte olduğu, geçici ithal edilen eşyanın serbest dolaşıma girişi neticesinde 4458 sayılı Kanunun 207'nci maddesi kapsamında tahsil edilen tutarın ithalat işlemi nedeniyle ortaya çıkan bir yükümlülük olarak 3065 sayılı Kanunun 21/c maddesi kapsamında ithalatta KDV matrahına dahil edilmesi gerektiği görüşüne istinaden gümrük idarelerince, ferî alacak niteliğinde olan ve bir şartlı muafiyet rejimine tabi tutulan eşyaların ithalinden sonra o eşya için bir gümrük yükümlülüğü doğması halinde Gümrük Kanunu'nun 207'inci maddesinin öngörüsüne göre gümrük idarelerince tahsilatın yapıldığı tarih itibariyle hesaplanan gecikme zammının KDV Kanunu'nun 21/c maddesi kapsamında değerlendirilmek suretiyle geriye doğru yansıtılarak KDV hesaplanıp Gümrük Kanunu'nun 234/1-b bendi hükmüne göre ceza uygulaması yoluna gidilmesi sektörde büyük kaygı yarattığı belirtilmiş olup, Gelir İdaresi Başkanlığı yazılarına istinaden Gümrük İdarelerinde uygulanan gecikme zammını KDV matrahına ilave edilmesine olumsuz bakış açımız maddeler halinde iletilmiştir.

Bu hükümler çerçevesinde, konunun Makamlarınızca değerlendirilmesi ilgi (a) ve (b)'de kayıtlı yazılarımızda açıklama getirilmesini teminen işbu yazımızda belirttiğimiz sorunların çözümüne ışık tutacak konuların ele alınarak neticelendirilmesini arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.